

54^e Jaargang

Dinsdag 19 februari 2019

Bewaar het Pand

Uitgave tot bevordering
van de handhaving
van de oude
Gereformeerde beginselen

Meditatie Ambtelijke praktijk

Kerkelijk actueel

Voor de jeugd Sprekend verleden

De klacht van een vader

*'Toen werd de koning zeer beroerd en ging op naar de opperzaal der poort en weende;
en in zijn gaan zeide hij also: Mijn Zoon Absalom, mijn zoon, mijn zoon Absalom!
Och dat ik voor u gestorven ware, Absalom, mijn zoon, mijn zoon!'*
2 Sam. 18 : 33

Dit is niet voor het eerst dat David zijn verdriet uit omdat iemand gestorven is. Wanneer Saul en zijn zoon Jonathan op het slagveld gevallen zijn, brengt hij zijn diepe verdriet onder woorden in het klaaglied: 'O Sieraad van Israël, op Uw hoogten is hij verslagen; hoe zijn de helden gevallen!' (2 Sam. 1 : 19v.). En bij de laffe moord op Abner klinkt zijn het: 'Is dan Abner gestorven als een dwaas sterft?' (2 Sam. 3 : 33). Maar hoe echt en doorleefd zijn klachten bij die gelegenheden ook waren, deze keer is het anders. Nu rouwt hij over de dood van zijn bloedeigen zoon: 'Absalom, mijn zoon'.

Troosteloosheid

Voor dat verdriet is alle reden. Ondanks al het kwaad dat Absalom op zijn geweten heeft, heeft David zijn zoon lief. Jaren geleden heeft Absalom zijn halfbroer Amnon vermoord. Uit vrees voor de wraak van zijn vader is hij gevlucht en heeft jaren buitenslands gewoond. Maar als het verdriet over de dood van Amnon bij David wegslijt, begint hij weer naar Absalom te verlangen (2 Sam. 13 : 39). Absalom mag weer terugkeren en komt uiteindelijk bij zijn vader die hem omhelst en kust (2 Sam. 14 : 33). Maar komt hij terug als de verloren zoon, met een belijdenis van schuld? Integendeel, nu hij terug is in Israël beraamt hij een opstand om David van de troon te stoten. Zijn plannen slagen wonderwel: hij bestijgt de troon in Jeruzalem en de koning moet vluchten om het vege lijf te redden. Maar als het dan uiteindelijk tot een treffen komt tussen de troepen van de opstandige prins en de trouwe volgelingen van David, sneuvelt Absalom. Op zijn vlucht raakt hij met zijn weelderige hardos verstrikt in de takken van een eik. Terwijl hij daar hangt tussen hemel en aarde wordt hij door Joab, Davids legeraanvoerder, gedood (2 Sam. 18 : 14v.). Uiteindelijk krijgt de koning de treurige boodschap van zijn sterven. Hij zoekt de eenzaamheid en uit zijn hartverscheurende klacht: 'Absalom, mijn zoon!'

Wat is de diepste reden van Davids verdriet? Is het niet dat hij pijnlijk beseft dat Absalom gestorven is in zijn opstand tegen Gods gezalfde koning en dus tegen de Heere Zelf? En hij weet ook dat er geen hoop is voor degene die in opstand tegen God sterft! Dat is iets om bij stil te staan als we nog zonder de Heere leven en vreemdeling zijn van Zijn genade. Nee, dan leven we niet in een soort 'neutrale toestand' tussen de wereld en de echte kinderen van God. Het is ook niet zo dat we 'het nu eenmaal niet kunnen helpen' dat we onbekeerd zijn. Onbekeerlijkheid en ongeloof zijn ten diepste niets anders dan vijandschap en opstand tegen God

(Rom. 8 : 7). Leef zó niet door, maar bekeert u! Wat zou het erg zijn als een gelovige moeder of godvrezende vrienden bij uw of jouw sterven moeten zeggen: 'Absalom, mijn zoon..!'

Zelfverwijt

Maar David zelf dan? Is hij als vader een voorbeeld geweest voor zijn kinderen? We weten wat voor duistere plekken er in zijn leven waren: het overspel met Bathseba en de moord op Uriah, om niet meer te noemen. En de profeet Nathan had bij die gelegenheid in de naam van de Heere tegen David gezegd: 'Het zwaard zal van uw huis niet wijken' (2 Sam. 12 : 10). Ook al had God zijn zonden vergeven, de kwalijke gevolgen van zijn zonden bleven voortwoekeren in zijn gezinsleven. Dat zal in dit moment bij hem teruggekomen zijn: 'Ik ben vele malen geen voorbeeld geweest voor mijn kinderen, geen leesbare brief waarin iedere letter sprak van de vreze des Heeren!' Laten we niet vergeten dat wij wanneer we vader of moeder zijn onze kinderen de woorden van de Heere dienen voor te houden én voor te leven! Als we daarin tekort schieten – en wie doet dat niet? – zal het bloed van onze kinderen 'van onze hand geëist worden' (Ezech. 33 : 6vv.). Dat wil zeggen dat we er dan mede verantwoordelijk voor zijn als onze kinderen verkeerde wegen gaan. Nee, dat staat er niet om ouders die hieronder zuchten nog dieper de put in te drukken, maar wel om hen en ons allen aan te sporen tot gebed en waakzaamheid. Want het oude Engelse spreekwoord is zo waar: 'Wie zondigt voor de ogen van een kind, zondigt dubbel...'.

Machteloosheid

In zijn klacht uit David ook zijn machteloosheid: hij kan voor zijn overleden zoon niet sterven! Geen mens kan immers een ander van de dood verlossen? Daarom roept de klacht over Absalom ook om de grote Zoon van David, Jezus Christus. Hij stierf voor vijanden, opstandelingen om hun het eeuwige leven te schenken. Wat een genade als we dat door het geloof mogen zien: 'Ik voor u, daar gij anders de eeuwige dood had moeten sterven'! Hiervoor is Hij de diepte van de dood en van de helse pijnen doorgegaan. Hiervoor heeft Hij Zijn bittere klacht geuit aan het adres van Zijn Vader: 'Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten'. Daarom is hij bij machte ouders, kinderen, ja wie dan ook, die in hun schuld en nood tot Hem de toevlucht nemen, te redden om hen nooit meer verlaten!

Glijbaan naar de hel

De zonde wordt wel een hellend vlak genoemd. Het is een glijbaan. Je gaat vanzelf naar beneden. Steeds dieper en steeds sneller. De eerste keer dat je een thriller of porno bekijkt, spreekt je geweten nog wel. De eerste keer dat je naar de bioscoop of de dancing bent geweest, voel je jezelf nog wel schuldig. Maar na vijf keer al heel wat minder. En na twintig keer is je geweten al zo afgestompt, dan ben je gewend aan de blootscenes en de vloeken en de wereldse sfeer. Het karakter van de zonde is als een glijbaan. Je gaat je grenzen steeds verder verleggen. We zien dat ook bij Simson.

Timnath was een Filistijns dorpje dat op ongeveer vijf kilometer afstand van Manaché-Dan lag, de woonplaats van Simson. Een klein uurtje lopen, althans op vlak terrein. Maar Simson woonde in bergachtig gebied. Manaché-Dan lag op het hogere gebergte en Timnath lag in een lager terrein. Daarom staat er in vers 1: *'En Simson ging af...'* dat wil zeggen: de berg af naar beneden. Maar Simson ging niet alleen letterlijk af, maar ook figuurlijk. Simson begaf zich op een hellend vlak. Want wat ging hij in Timnath doen? Hij had daar een mooi Filistijns meisje gezien en daar was hij zo verliefd op geworden dat hij daarmee wilde trouwen.

Dat was een enorme tegenvaller voor zijn ouders. Dat hun kind met zo'n bericht thuiskwam. Hij was immers een Nazireeër Gods! Hij zou Israël beginnen te verlossen van de Filistijnse bezetter. En nu wil hij notabene met een meisje van de vijand trouwen! Ze hadden gedacht dat Simson wel een heel bijzonder kind zou worden. Als Nazireeër zou hij toch zijn leven aan God moeten wijden? Hij zou toch het goede voorbeeld moeten geven? Maar ze komen erachter dat ook Simson een kind van Adam is.

Zijn ouders protesteren en vragen hem waarom hij een meisje uit die onbesneden heidenen wil. Zijn er geen Joodse meisjes? En hun protest is heel begrijpelijk en ook heel Bijbels. Want met gemengde huwelijken was alle ellende in Israël juist begonnen. Daar lag de oorzaak van het verlaten van de dienst des Heeren.

Want op die manier waren de afgoden Israël binnengedrongen. Juist de gemengde huwelijken waren de oorzaak van de Filistijnse bezetting.

God heeft in de Bijbel op verschillende plaatsen expliciet verboden om als kerkelijke jongere met een onkerkelijke te trouwen. Bijvoorbeeld in Deuteronomium 7:3 *'Gij zult u met hen niet vermaagschappen, gij zult uw dochters niet geven aan hun zonen en hun zonen niet aan uw dochters, want zij zouden hen van Mij doen afwijken, dat zij andere goden zouden dienen'*. Of denk aan 2 Korinthe 6:14 *'Trekt niet een ander juk aan met de ongelovigen'*.



Dat wordt niet voor niets gezegd, jonge mensen. In heel veel gevallen waar een kerkelijk jongere verliefd wordt op iemand uit de wereld, is het uiteindelijke gevolg dat de Heere en Zijn dienst verlaten wordt en dat ze meegaan de wereld in. Het kan even duren, er kunnen allerlei mooie beloften gedaan worden, zo iemand kan een poosje meegaan naar de kerk, maar als de eerste verliefdheid voorbij is, dan haken ze toch af. En ik weet wel, ook als kerkelijke jongeren met elkaar trouwen is dat geen garantie dat ze wel bij de kerk blijven. Ook daar zijn helaas voorbeelden genoeg van. En ik weet ook dat er positieve uitzonderingen zijn dat een onkerkelijke jongere toch meegaat naar de kerk en zelfs tot bekering komt. Denk maar aan Rachab en Ruth. Maar de zorg van ouders is begrijpelijk als hun zoon of dochter met een meisje of jongen uit de wereld thuiskomt. Daar hebben ze slapeloze nachten van. Want meestal gaat het mis. Als Ezaü met heidense vrouwen thuiskomt, lezen we in Genesis 26:35 *'En deze waren voor Izak en Rebekka een bitterheid des geestes.'*

Simson ging af naar Timnath. Het gaat letterlijk en figuurlijk bergafwaarts met hem. Eerst deze vrouw, dan de hoer in Gaza, vervolgens Delila, en waar eindigt het met hem? *'En hij was malende in het gevangenhuis'* (Richteren 16:21). Blind, vastgeketend, springend en zingend als een clown. En als God hem niet had vastgehouden, was Simson voor eeuwig verloren gegaan.

Jonge mensen, op welke weg lopen jullie? Vertoont jouw leven ook een afgaande lijn? Ga jij ook af, naar de wereld? Bedenk het toch: de weg van de zonde is een hellend vlak. Het karakter van de zonde is als een glijbaan. Je gaat je grenzen steeds verder verleggen. Het gaat steeds verder en steeds sneller. Als je op een glijbaan zit, dan kun je op een bepaald moment niet meer stoppen. Zo is het met de zonde ook. En roetsj... daar ga je ... Zo de hel in... En je komt er nooit meer uit! En is het dat nu allemaal waard?

Ds. M.A. Kempeneers
www.bewaarhetpand.nl

Richteren 14:3

*En Simson ging af
naar Timnath.*



Er is gezegd dat de Bijbel onder meer genoemd kan worden het Boek van de ontmoetingen. En dat terecht. Allereerst is de ontmoeting van God de Heere treffend, onderwijzend, met het door de Heere geschapen eerste mensenpaar, Adam en Eva. Na het paradijsgebeuren werden de ontmoetingen van de Heere niet afgebroken. Door Jezus Christus en Zijn Zelfofferande werden de Godsontmoetingen voortgezet. Wat kunnen we lezen in de Bijbel. Jezus' wandel op aarde wijst ook op ontmoetingen. Paulus' leven was ook vol van ontmoetingen. Nimmer heeft ook Paulus een ontmoeting gemeden. We lezen zelfs reisverslagen in het boek Handelingen. Op de zeereis naar Italië is veel gebeurd. Ter nauwer nood gered. En dat alle 276 schepelingen. Paulus looft in woorden en daden de Heere. Het leidde zelfs tot goedsmoeds zijn. In Handelingen 28 lezen we van het gebeuren op het eiland Malta. Drie maanden werd daar overwinterd. Een geschikt schip voor het grote aantal passagiers werd gevonden. De naam van het schip was treffend. De naam was duidelijk te zien en te lezen. Het staat vermeld in Gods Woord: Castor en Pollux. Dat waren de twee zonen van de grote oppergod Zeus. Op zich was vermelding niet iets bijzonders. In die tijd had elk schip een naam. Dat is ook nu het geval. Maar opvallend was de naam van een godheid. Gaat het nu over de zonen van Zeus. Het tweetal werd gezien en erkend als beschermers van de zeevaarders. Sterker gezegd en gezien als schutpatronen van de zeevaart. Zeker hebben Paulus en zijn broeders de benaming gelezen en zij wisten dat vele schepelingen

Paulus en Rome 7

zich nu veilig achtten. Veiligheid, bewaring, waren nu zeker. Althans, daarvan was men zich bewust. Hoe was het nu met Paulus en zijn broeders? Het geloof in de getrouwe Verbonds- God mocht er zijn. Versterkingen en bemoedigingen werden ontvangen door verrassende ontmoetingen. Onvergetelijk was het contact in Puteoli. Zeven dagen lang. Met permissie van de legercommandant Julius, want Paulus was een gevangene. Paulus kon zeven dagen met de broeders omgaan. Zeven dagen, dus ook zondag. Zonder avondmaalsviering? Zeker niet. Hoe rijk, verkwikkend, sterkend. Verblijdend was het verblijf. Vandaar dat we lezen, en alzo zegt Lukas: goedsmoeds gingen we naar Rome, Hand. 28:14. Op Paulus en zijn vrienden is van toepassing Spreuken 16:7. Als iemands wegen de Heere behagen, zo zal hij ook zijn vijanden met hem bevredigen. Paulus werd niets in de weg gelegd op de voetreis naar Rome. Een hele tocht. Maar niet zonder de zorg van de Heere. Zo gaat het ook vandaag. De Heere vergeet Zijn ambtsdragers niet. Zij zien ook uit naar 's Heeren bijstand en hulp. De Heere heeft geen stoere, zelfverzekerde dienaren in dienst. Afhankelijke dienaren, maar niet zonder geloof, hoop en liefde. Te voet ging Paulus de weg naar Rome. Vergezeld door een grote groep gevangenen. Begeleid door soldaten en vanzelf door de commandant Julius. Maar ook met zijn trouwe vrienden Lukas en Aristarchus. De weg die men ging was de beroemde Via Appia. In die tijd bekend als de hoofdweg naar Rome. Twee plaatsen die volgden voortgaande op de weg gaven een blijvende herinnering. Appiusmarkt en de Drie Tabernen. De eerste plaats was 65 kilometer en de tweede plaats 49 kilometer van Rome. Vooral de eerste plaats moet berucht geweest zijn. De bevolking stond als ruw bekend. Maar let op. Voor de Heere staat niets in de weg. Wat Zijn liefde wil bewerken ontzegt Hem Zijn vermogen niet. Vanuit Rome komen broeders het zo voor het oog beruchte gezelschap tegemoet. Er was bericht gedaan

naar de gemeente te Rome. De schrijver van de brief aan jullie is in aantocht. Hij gaat de weg naar Rome, de Via Appia. Als persoon was Paulus geheel onbekend. Onder het schrijven van de brief groeide bij Paulus een verlangen naar ontmoeting. Vandaar zijn spreken: ik moet ook Rome zien. Er was zelfs een wisselwerking. Door het voorlezen van de brief en de verklaring ervan ging in de gemeente het verlangen groeien om Paulus te ontmoeten. Bij Paulus en de gemeente ging het verlangen leven om elkaar te zien en elkaar te spreken van hart tot hart. De gemeente zag ook uit naar onderwijs. Want Paulus was een dienaar van de Heere. Dit nu was het resultaat van het horen of het lezen van de brief. Hoe is de situatie vandaag? Prof. v.d. Schuit zei eens: erg is het als er meer levensmakers zijn dan levendgemaakten. Wat hebben predikanten elkaar te vertellen? Van de Heere, Zijn dienst, Zijn volk en bovenal Zijn Woord? Een deputatie van de gemeente te Rome ging Paulus tegemoet. Het kilometertal was geen bezwaar. Men nam ook tijd voor contact. Dit was ook Jezus' gezindheid, bijzonder na de opstanding. Gemeenschapsbeleving was Jezus eigen. Zondagse dienst kan ook gemeenschapsbeleving geven. Openlijk dankt Paulus God en greep moed, Hand. 28:15. Calvin schrijft: Hoewel met een onoverwinnelijke kracht begiftigd, zodat Paulus allerminst van menselijke hulp afhankelijk was, heeft God toch, daar Hij de Zijnen op menselijke wijze pleegt te sterken, Paulus op deze wijze nieuwe kracht ingestort. Calvin schrijft zinnen van betekenis en vertolkt iets van zijn beleving. Weten wij daar ook van?

Ds. M.C. Tanis

En Ik zal u een nieuw hart geven, en zal een nieuwe geest geven in het binnenste van u; en Ik zal het stenen hart uit uw vlees wegnemen, en zal u een vlezen hart geven. En Ik zal Mijn Geest geven in het binnenste van u; en Ik zal maken dat gij in Mijn inzettingen zult wandelen, en Mijn rechten zult bewaren en doen. Ezechiël 36:26-27.



De Heere bracht de dieren naar de ark van Noach. Zo brengt Gods kracht goddeloze zondaren tot Christus. De Heere brengt tot een wandel die naar Boven leidt. Hij brengt op de smalle weg. Het is het pad van Gods inzettingen en geboden. De Heere eist liefde tot hem, voor Hem te leven en te wandelen. De Heere eist een leven in de vreze Gods. De Heere is altijd Dezelfde en Zijn inzettingen zijn altijd hetzelfde. Er mag niets bijgedaan worden en er mag niets afgedaan worden. De inzettingen van God zijn zo recht als een rechte lijn. Gods inzettingen zijn onherroepelijk en mogen niet betwist worden. De tekst spreekt niet alleen van inettingen, maar ook van rechten. Gods kinderen wandelen in een rechte weg, maar de goddelozen in een kromme weg die naar het verderf leidt. De rechten van God zijn onberispelijk. De Heere zal oordelen naar Zijn rechten. Zij die wedergeboren zijn zullen ingaan in Gods Koninkrijk. Zij die niet wedergeboren zijn zullen niet ingaan in Gods Koninkrijk. Het gaat in onze tekst over de rechten van God. Niet over de rechten van een aards koning, maar over de rechten van de allerhoogste Koning. Gods rechten raken alle mensen op heel de wereld. Gods inzettingen en rechten staan tegenover de inzettingen van de farizeeën die Gods geboden krachteloos maakten. Indien het stenen hart is weggenomen en een vlezen hart gegeven, wordt er gewandeld op de weg der godzaligheid. “En dit is een waar kenteken waaruit men kan weten dat God het stenen hart heeft weggenomen en een nieuw hart en een nieuwe geest heeft gegeven.” Gods kinderen bidden om de weg van Gods geboden te kennen. Denk aan Psalm 25. ‘HEERE, maak mij Uw wegen bekend, leer mij Uw paden; leid mij in Uw waarheid en leer mij.’ Gods kinderen willen Gods geboden en verboden gehoorzamen. Zij begeren Gods inzettingen en rechten te doen. Denk aan Ez. 37:24 ‘Zij zullen in Mijn rechten wandelen en Mijn inzettingen bewaren en die doen.’ Je ziet aan het wandelen in Gods inzettingen wat er leeft in het hart van Gods kind. God de Vader wordt verheerlijkt door een godzalige wandel. Jakobus zegt dat het geloof uit de werken getoond moet worden. Van Gods kinderen geldt: “Hun geloof is zichtbaar, hun werken zijn zichtbaar, hun oogmerken zijn zichtbaar, niet zoals van de huichelaars die het alleen doen om door de mensen gezien te worden.” Wandelen is aangenaam. Gods kinderen hebben een vermaak in de wet van God naar de inwendige mens. Wandelen houdt in langzaam voortgaan totdat de bestemming is bereikt. Gods kinderen gaan van kracht tot kracht steeds voort, zij worden niet moe van het wandelen in Gods inzettingen. Zij zullen lopen en niet moe worden, wandelen en niet mat worden. Er komt een einde aan het wandelen. De eeuwige rust zal komen. Er moet niet

alleen gewandeld worden in Gods inzettingen, Gods kinderen moeten die inzettingen ook bewaren en doen. De gelegenheid moet worden waargenomen. In het geheugen worden Gods inzettingen bewaard. Her geheugen is de schatkist van de ziel. Gods woorden worden in die schatkist bewaard. Het komt niet alleen op bewaren aan, maar op doen. Goede voornemens en beloften zijn te kort. Soms wordt er veel beloofd op het ziekbed, maar als de gezondheid terug is gekomen, blijven die beloften in het ziekbed liggen. Verstandelijke kennis, uiterlijk geloof, voorrechten, inbeelding zonder het doen van Gods geboden is niets. Wie Gods inzettingen doet heeft geen stenen hart meer, maar een vlezen hart, een nieuw hart en een nieuwe geest. De Heere neemt stenen harten weg en geeft vlezen harten.

Toepassing. Wandelt u in Gods inzettingen of rechten of wandelt u daar niet in? Onderzoek uzelf nauwkeurig. Het is een verschrikkelijke zaak nog te wandelen in de inzettingen van de duivel, de wereld en de hel. Misschein vraagt er iemand; Hoe kan ik weten of ik in Gods inzettingen wandel? Bent u nederig of wilt u zich zo goed mogelijk voordoen voor de mensen? Bent u godsdienstig of verveelt u de godsdienst? Is anderhalf uur u teveel? Treurt u over uw zonden of kent u dat niet? Hebt u een oprecht geloof in Jezus Christus of een tijdgeloof? Hebt u een heilige of een goddeloze levenswandel? “Ten slotte, munt u uit in een godzalige levenswandel boven de wereld, of munt u uit in goddeloosheid en dat boven de wereld?” Onderzoek uzelf. Het is of het een of het ander. Leeft u voort zonder te denken aan de dood? Doet u net alsof de dood niet zal komen? Velen leven voor het werk en voor het genieten zonder te bidden. Er zijn er ook die terugkeren van het luisteren naar Gods geboden. Zij zijn net als de hond die terugkeert tot zijn uitbraaksel en de gewassen zeug die terugkeert naar het slijk. Anderen hinken op twee gedachten. Wie werelds, dartel en weelderig leeft, zal eeuwig liggen onder de toorn van God. Bedenk dat u moet sterven. “Ach zondaar, hoor het niet alleen, maar doe het ook. Waarom zou u het niet doen? Want wij nodigen u tot God Die u gemaakt heeft. Wel, is het niet eerlijk dat het schepsel zijn Schepper looft, en dat het schepsel voor zijn Schepper zoekt te leven?” De echte vreugde is alleen in Gods geboden te vinden. Smeek: “Maak dat ik in Uw inzettingen mag wandelen.” Gods kinderen wandelen op een koninklijke weg met God. God trok u uit de duisternis tot Zijn wonderbaar licht.

Ds. A. van Heteren



AMBTSGEHEIM

Bij de bevestiging van ambtsdragers wordt in het formulier ook beloofd dat vertrouwelijke zaken in een gemeente niet naar buiten worden gebracht. Dat is nodig want er wordt nog wel eens gelekt op dit terrein.



Nu is het wel de vraag of deze zaak erg leeft in onze gemeenten. De cultuur bestaat onder ons dat we binnen de gemeente waar we lid zijn graag een uiterlijke schijn willen ophouden. Dat willen we allemaal eigenlijk wel. Privegevoelige zaken willen we ook terecht niet op straat brengen. Door nieuwe wetgeving moeten we zelfs al voorzichtig zijn met het vermelden van allerlei medische kwalen en behandelingen. In de maatschappij is het medisch dossier niet bestemd voor de buitenwacht. Anders wordt het als we het hebben over voorvallen in de sfeer van huwelijk en gezin. Voorzover dat niet openbaar is, zijn we terughoudend in mededelingen daarover. In het tegenwoordige tijdsgewricht kennen we allen de discussie over coming out, uit de kast komen, zoals we dat noemen. Daar heb je nu een strikt privegevoelige zaak. Aan bekendmaking van deze en dergelijke gevallen zitten meerdere kanten. Ik kan me voorstellen dat betrokkenen moeite hebben om met strikte geheimen rond te lopen. Maar het is wel de vraag of kerkelijke gemeenschappen er zich nu echt voor lenen om persoonlijke geheimen met elkaar te delen. We weten immers wel, dat allerlei mededelingen lang niet altijd veilig zijn. Ik denk zeker wel dat er een bepaalde kring van vertrouwelingen binnen een gemeente kan zijn, waar deze informatie gedeeld wordt. Uiteraard zijn dit afwegingen die de personen zelf moeten maken. Er zijn geen regels voor.

Het wordt nog moeilijker als het over ernstiger huwelijksproblemen gaat. Of over allerlei verborgen vormen van verslaving. En zelfs ook over ernstige psychische kwalen.

In al dit soort zaken is er nu sprake van het ambtsgeheim. Het stamt mede uit de biechtpraktijk van de Roomse kerk. Stel u voor hoe beklemmend dat moet zijn voor biechtelingen. Was je lid van de kerk, dan moest je biechten, je moest opbiechten als de dingen in je leven uit de rails waren gelopen. Dat heeft heel velen in angst doen leven. En de pastoor die belastende informatie wist, moest wel te vertrouwen zijn. Een ander gevaar van de biechtpraktijk was dat mensen ten onrechte gingen vertrouwen op vrijspraak bij het biechten. Een pastoor kan nu wel zeggen: Absolvo te (ik vergeef u) maar dat staat toch zeker niet garant voor Goddelijke vergeving.

Nu is de biecht bij ons weliswaar afgeschaft, maar in het huisbezoek heeft de Reformatie daar toch iets van willen vasthouden. En dus geldt het ambtsgeheim ook voor onze broeders. Wat zou het een zegen zijn als er meer (gepaste) openheid zou zijn onder ons. Calvijn hield driemaandelijks bijeenkomsten met predikanten waarin hun optreden onderwerp van gesprek was. Het zou heel nuttig kunnen zijn.

Er zijn natuurlijk zaken waarover je niet spreekt. Het zou ook niet wenselijk zijn. Behalve in zaken van opzicht en tucht leeft ieder zijn persoonlijke leven. Dat moet ook zo blijven. Het is niet aan te bevelen dat bijvoorbeeld zaken als seksualiteit e.d. onderwerpen zijn

voor menigvuldige en diepgaande ambtelijke gesprekken. Nu ik dit schrijf komt de gedachte in mij op dat er een lijntje kan lopen van de biechtstoel (bij Rome) naar de modderstromen van misbruikschandalen in die kerk. Je vraagt je toch wel af hoe misbruik daar op zo grote schaal kon voorkomen. De biecht zou daaraan mee geholpen kunnen hebben.

In mijn verschillende gemeenten heb ik ook wel broeders aangetroffen die voor zulke zaken een bepaalde belangstelling hadden. Dat hoeft helemaal niet verkeerd te zijn, maar er is toch wel voorzichtigheid geboden. Binnen onze kerken worden nogal frequent huwelijksconferenties gehouden waarvan men zich kan afvragen of dat nu allemaal wel zo nodig moet gebeuren. In ieder geval is terughoudendheid dringend gewenst.

Zo staat het ook met de eigenlijke thema's die bij het huisbezoek aan de orde moeten komen. Ik bedoel de persoonlijke verhouding tot God. Ook deze gesprekken vallen onder het ambtsgeheim. Er is niets zo persoonlijk als hetgeen in onze ziel omgaat. Er blijft een zekere spanning bestaan rondom het spreken van hart tot hart. Men kan de indruk hebben dat we als ambtsdragers maar moeilijk het hart echt kunnen bereiken. Maar we hebben toch mooie voorbeelden in de Schrift hoe de Heere Zijn zaken aan de orde stelt. De mooiste voorbeelden daarvan vinden we in het Johannesevangelie. De Heere spreekt met Nicodemus weer heel anders dan met de Samaritaanse vrouw. Het is treffend hoe het gesprek met de laatste begint. Het gaat gewoon om water. En zelfs stelt de Heere Zich afhankelijk op. Water als de aanduiding van alle aardse zaken. Spreek dus maar gerust even over koetjes en kalfjes. De aardse beslommingen mogen en moeten ook hun plaats hebben. Maar het is opmerkelijk hoe vloeiend de Heere van het bronwater overgaat op het levend water, de aanduiding van geestelijke vragen. Het is lang niet altijd makkelijk om die overstap te maken. Aardse zaken vormen de opstap voor de hemelse. Maar deze vrouw kan het niet meemaken. De geestelijke werkelijkheid van levend mater is haar geheel vreemd. Ze is volkomen bezet met de aardse vragen. En dat wordt dan anders als haar schuld aan de orde komt. Dan is er geen ontkennen en ontkomen meer aan. Dat is de gevoelige wond, die heel haar leven ruïneert. Maar hoe pastoraal gaat de Herder ermee om. Zo kunnen wij dat niet. Hij kent ieders hart. Deze vrouw heeft er geen behoefte meer aan om zich te beroepen op het ambtsgeheim. Ze maakt het zelf openbaar: "Komt ziet een Mens Die mij gezegd heeft alles wat ik gedaan heb. Is deze niet de Christus?" Wie mag delen in de liefde van Jezus gaat ook eerlijk erkennen waar de zere plekken van ons leven liggen. Met deze Bezoeker moeten we allemaal te maken krijgen. Dan is het watervat niet meer belangrijk, maar mag zij drinken uit de zuivere bronnen van het heil.

Ds. P. Roos

Man en vrouw één.

De vraag werd heel bescheiden gesteld, met de verzekering dat hij niet voor de vrouw in het ambt is, maar hij wilde toch wel graag vragen naar de betekenis van Galaten 3 vers 28. In een gesprek met een ander werd hij op deze woorden van Paulus gewezen en hij wist niet zo gauw wat daar op te antwoorden. Bedankt voor deze vraag. Ik wil er graag op ingaan!



Ik houd er niet van als er steeds gezegd wordt: Paulus zegt, Petrus schrijft, Johannes verkondigt, enzovoort. In de Bijbel hebben we niet met opvattingen van mensen te maken, maar met Gods Woord. God spreekt! Dat geldt van Genesis tot en met Openbaring. Als we menen dat het in bijvoorbeeld Galaten 3 gaat over Paulus' mening, dan is het slechts een klein stapje verder om te zeggen dat Paulus natuurlijk een man van zijn tijd was. Sommige dingen zouden dan tijdgebonden en cultureel bepaald zijn. Met een dergelijke redenering ontkrachten wij het heilig, onfeilbaar een onveranderlijk Woord van God. Natuurlijk is het de mens Paulus die op een zeker moment een brief schrijft aan een bepaalde gemeente. Maar hij wordt wel door de Heilige Geest gedreven. Het Woord van God is geïnspireerd. De Heilige Geest maakte de apostelen de waarheid bekend, en zij maakten dat op hun beurt weer rondom bekend. Van heel de Schrift geldt: Wij hebben het profetische Woord, dat zeer vast is, 2 Petrus 1 vers 19.

Ik zal eerst de bovengenoemde tekst uit Galaten 3 citeren: "Want gij zijt allen kinderen Gods door het geloof in Christus Jezus. Want zovelen als gij in Christus gedoopt zijt, hebt gij Christus aangedaan. Daarin is noch Jood, noch Griek, daarin is noch dienstbare, noch vrije, daarin is geen man en vrouw, want gij allen zijt een in Christus Jezus". In de eerste plaats moeten we bedenken dat het hier gaat over de levend gemaakte kerk, de ware gelovigen. Deze woorden kunnen niet zonder meer op een gemeente worden toegepast. Ook voor de christelijke gemeente geldt de onvoorwaardelijke eis van wedergeboorte, geloof en bekering. In de tweede plaats is het beslist onjuist om deze woorden (in Christus geen man en vrouw) zo te interpreteren dat de vrouw in alle opzichten in de gemeente net zo mag functioneren als de man. Dat wordt wel gedaan. Daarom is het goed om na te denken over wat er precies staat in Galaten 3, ja wat de boodschap is die in deze brief tot ons komt.

Paulus is van bepaalde ontwikkelingen in de gemeente erg geschrokken. Dwaalleraren meenden en predikten dat naast het geloof in de Heere Jezus en Zijn volbrachte werk, ook nog het onderhouden van enkele Mozaische geboden, zoals de besnijdenis, nodig was om behouden te worden. Ook het gehoorzamen van de wet vormde een noodzakelijke grond voor de zaligheid. De apostel heeft het echter zo van de Heere niet geleerd en daarom ook nooit zo aan de heidenen geleerd. Het is Christus offer, dat algenoegzaam is tot zaligheid, naar beneden halen! Het is heimelijk de begeerte van de (hoogmoedige) mens

om ook nog wat aan te brengen tot zijn zaligheid. Maar de apostel wil slechts roemen in het kruis van Christus, Galaten 6 vers 14.

Wat wordt nu betoogd in Galaten 3? Dat we alleen kinderen van God zijn door het geloof in de Heere Jezus Christus. En dat geldt voor iedereen, ongeacht wie we zijn, jood of heiden, slaaf of vrij man, man of vrouw.

Als we dit inzien is de redenering dat we op grond van Galaten 3 vers 26 het ambt open stellen voor man en vrouw, een duidelijke dwaling. We mogen de woorden van de Schrift niet misbruiken. We mogen ons niet laten leiden door de hedendaagse cultuur en de tijdgeest die in onze dagen rondwaart. Waar het wonder van de schepping niet wordt geloofd, wordt ook het wonder van de veelkleurigheid in de schepping niet gezien.

Het offer van Christus heft het verschil tussen een jood en een heiden, een slaaf en een vrij man, een man en een vrouw niet op. Paulus was een bekeerde jood en de stokbewaarder een bekeerde heiden. Filemon was een bekeerde meester en Onesimus een bekeerde slaaf. Priscilla was een bekeerde vrouw en Aquila een bekeerde man. Zonder onderscheid allen een in hun Zaligmaker, door dezelfde Geest, in hetzelfde ware geloof.

Christus heft ook het verschil in uitoefening van onze respectievelijke taken niet op. Daarom lezen we bijvoorbeeld in Efeze 6 vers 5 dat de slaven gehoorzaam moeten zijn aan hun meester en niet andersom, ook al zitten ze in dezelfde gemeente en zijn ze hetzelfde geloof deelachtig. En daarom leren we in Efeze 5 vers 22 ook dat de vrouw onderdanig moet zijn aan haar man, ook al hebben beide even dierbaar geloof mogen ontvangen. En daarom wordt ook geleerd dat de vrouw niet lere, maar de man, 1 Timotheus 2 vers 12, ook al hebben ze beide de waarheid even lief. En daarom zegt ook 1 Korinthe 14 vers 34 dat de man in het gemeentelijke leven spreke en de vrouw zwijge, ook al zijn ze beide door hetzelfde Woord gegrepen en worden zij door dezelfde Geest geleid.

Als het gaat over de voorrechten van het kinschap en de rijke erfenis, in de hemel bewaard, is er geen onderscheid tussen meester en slaaf, jood en heiden, man en vrouw.

En zo heb ik, al is het kort, hopelijk genoegzaam de vraag van onze vriend beantwoord. Fijn dat ook jij tegen de vrouw in het ambt bent, dat ben ik ook. En al is er op allerlei gebied verschil tussen ons, alleen het leeftijdsverschil al, we zijn in dit opzicht een! En laten we maar blijven in hetgeen we geleerd hebben, 2 Timotheus 3 vers 14.

Ds. K. Hoefnagel

Christus en de bezetene van Gadara (1)

En zij voeren voort naar het land der Gadarénen, hetwelk is tegenover Galiléa. En als Hij aan het land uitgegaan was, ontmoette Hem een zeker man uit de stad, die van overlangen tijd met duivelen was bezeten geweest; en hij was met geen klederen gekleed, en bleef in geen huis, maar in de graven. (Lukas 8:26-27)

Heel wat keren hebben we in de achterliggende periode nagedacht over het begin van de Eerste Thessalonicenzen-brief. Het lijkt me wijs om deze behandeling voor enige tijd te onderbreken en nu eerst een wat kortere serie over 'Christus en de bezetene van Gadara' te laten volgen.

Veel bezetenen

Eén van de dingen die opvallen als we het aardse leven van de Heere Jezus overzien, is dat er juist in deze periode opvallend veel bezetenen voorkomen. Waarom is dat zo?

Een belangrijk antwoord op die vraag heeft Augustinus al gegeven. Volgens hem probeert de duivel op allerlei manieren het werk van de Heere na te bootsen. En als God Zijn eigen Zoon zendt in het vlees, dan zendt de duivel zijn eigen onderdanen ook in het vlees. Al is de manier waarop God de Zoon Mens geworden is, natuurlijk van een totaal andere orde dan de manier waarop de duivelen bezit nemen van gevallen Adamskinderen.

We kunnen aan het antwoord van Augustinus nog iets toevoegen: De Heere heeft deze 'verhoogde activiteit' van de vorst der duisternis ook hierom toegelaten, dat daardoor twee dingen gepreekt zouden worden: Allereerst hoe erg onze verloren toestand buiten God is. In elke bezetene zien we immers als onder een vergrootglas het beeld van wie wij door de zonde geworden zijn. Maar in de tweede plaats wordt juist in de ontmoeting tussen Christus en de bezetenen ook duidelijk, hoe groot de macht van Christus is. Hij is gekomen 'opdat Hij de werken des duivels verbreken zou' (1 Johannes 3:8). We hopen die twee dingen ook te zien in de geschie-

denis van de bezetene van Gadara.

Laat ons overvaren aan de andere zijde

Het begin van dit gedeelte tekent ons het beeld van een eenvoudige vissersboot op het Meer van Galilea. Nog niet zo lang geleden heeft een geweldige stormwind de golven opgezweept en het schip heen en weer geslingerd. En de discipelen hebben geroepen in doodsnood: 'Meester, Meester, wij vergaan' (vers 24). Toen is de Heere Jezus opgestaan. Een enkel machtswoord heeft Hij gesproken. De golven zijn tot bedaren gekomen. En nu vaart het schip in alle rust verder. Vanuit het noordwesten, Kapernaüm, naar het zuidoosten.

Daar heeft de Heere Jezus Zelf opdracht toe gegeven. In vers 22 heeft Hij gezegd: 'Laat ons overvaren aan de andere zijde van het meer'. Eigenlijk is dat een verwonderlijke opdracht. Want aan de andere zijde van het meer ligt het land van de Gadarenen of de Gergesenen. Een overwegend heidens gebied, dat min of meer buiten de grenzen van Israël ligt. Dáár gaat de Heere Jezus heen. Naar een onreine streek. Naar een gebied waar niemand is die naar Hem vraagt. Om daar een onreine zondaar op te zoeken in zijn verloren toestand en hem zalig te maken.

Vertolken die paar eenvoudige woorden – 'laat ons overvaren aan de andere zijde' – niet het geheim van de zaligheid van zondaren? Geldt niet voor de zaligheid van een ieder die door Christus werd opgezocht, ditzelfde wonderlijke geheim? Dat Christus kwam, van de andere kant, door een nacht van storm en golven, maar gedreven door die liefde die in opdracht van Zijn Vader het verlorene zoekt?

Voet aan land

In gedachten zien we het schip aanmeren en de Heere Jezus Zijn voet aan land zetten. En dán gebeurt het: Vanuit de verte komt een man schreeuwend en dreigend aanrennen. Vreselijk is zijn aanblik. Hij draagt niet eens kle-



ding aan zijn lichaam. En zijn lichaam vertoont allerlei wonden en bloeduitstortingen.

Laten we eens nagaan, wat onze tekst over deze man zegt. Het eerste wat we van hem lezen, is dat hij 'van overlangen tijd met duivelen was bezeten geweest'. Een man die als het ware helemaal bezet gehouden wordt door de vorst der duisternis. Een man die niet eens de beschikking heeft over zijn eigen vermogens. Een willoze prooi in de handen van de vorst der duisternis.

Uit de vader de duivel

Dat wordt volgens de tekst in twee dingen zichtbaar. Allereerst lezen we iets over zijn uiterlijke verschijning: 'hij was met geen klederen gekleed' en is dus ieder schaamtegevoel verloren. In de tweede plaats vermeldt de tekst iets over zijn woonplaats: Hij 'bleef in geen huis, maar in de graven'. Deze man woont ergens in de rotsgraven zoals die er veel waren dichtbij Gadara. Daar drijft de duivel hem heen. Calvijn zegt, dat de duivel deze man met de voortdurende aanblik van de dood wilde pijnigen en angst wilde aanjagen.

Het portret van deze man is overigens nog wel iets scherper te tekenen, zo hopen we een volgende keer te zien. Maar is datgene wat we nu hebben gelezen, al niet aangrijpend? Vooral omdat deze man als onder een vergrootglas laat zien, hoe onze natuurlijke toestand is. Want van nature geldt het voor ons allen: de duivel toegevallen. De Heere Jezus zegt het, ook tot verbondskinderen: 'Gij zijt uit de vader de duivel'. En dat is iets dat 'van overlangen tijd' zo is; reeds van het uur van onze ontvangenis af. Wat is het nodig, dat Christus in het gewaad van Zijn Woord én in de kracht van Zijn Heilige Geest komt en hetzelfde gaat doen, als wat Hij deed in het leven van deze bezetene.

ds. A.J.T. Ruis

“... al is het dat mij mijn consciëntie mij aanklaagt” (slot)

Over de plaats van het geweten in de opvoeding en de bekering



Geliefde lezer, de vorige keer zijn we geëindigd met de vraag of u zich in de weg van bidden en strijden oefent om voor de Heere en de mensen een onergerlijk geweten mag hebben. Wanneer we met Paulus mogen belijden zo'n geweten te mogen hebben voor God en mensen zijn daar bijzondere zegeningen aan verbonden. Met u daar op te wijzen wil ik mijn bijdragen over het geweten afronden, met de bede dat het u mag uitdrijven om die zegen te verkrijgen.

Vrede

In de eerste plaats mag het vrede geven tussen God en je ziel. En is er iets dat meer blijdschap in het leven geven kan, dan dat we weten mogen dat het goed ligt tussen God en onze ziel? We zien die gestalte bij de dichter van Psalm 26. Daar vraagt David aan de Heere: 'Proef mij, HEERE, en verzoek mij; toets mijn nieren en mijn hart.' In deze woorden legt hij zijn hart open voor de Heere en hij vraagt of de Heere hem wil onderzoeken of hij recht voor de Heere leeft. 'Mijn hart, Heere, ligt steeds voor U open. U mag er steeds in kijken.' Het is zijn verlangen om oprecht voor de Heere te leven, zonder aanstoot of ergernis te geven. Hij vraagt of de Heere hem steeds maar weer een zuiver oogmerk wil geven bij al zijn doen en laten. En wat is nu de zegen daarvan? Wel, hoor hem maar zingen: 'Wat blijdschap smaakt mijn ziel, wanneer ik voor U kniel, in 't huis dat Gij U hebt gesticht.' Dat is nu de heerlijke vrucht van een onergerlijk geweten te mogen hebben voor God. Het geeft ons ook vrijmoedigheid in ons optreden tegenover de mensen. We hebben niets te verbergen, we mogen weten geen slinkse bedoelingen te hebben. We zijn transparant tot op de bodem van onze ziel voor de mensen met wie we omgaan. Zo mogen we de mensen recht in de ogen kijken. Geeft dat

niet een heerlijke, geestelijke diepte aan ons leven?

Sterven

In de tweede plaats met het oog op het uur van sterven. Hebben onze oudvaders dat niet zo onder woorden gebracht: 'Een nauw geweten geeft een ruim sterven'? Dan zal de satan geen vat op u krijgen wanneer u op uw sterfbed ligt. Wanneer u terug mag zien op uw leven, waarin u heel dicht bij Christus hebt mogen leven. Op die wijze wordt het satan onmogelijk gemaakt om u allerlei grove zonden voor ogen te stellen en u te benauwen. Wat is het dan een zegen om te mogen wijzen op de nauwe band die er geweest is met Christus.

Rechterstoel

Maar, en dat is het allerbelangrijkste, op de dag van Gods oordeel zullen de boeken geopend worden. We lezen het in Openbaring 20 vers 12: 'En de boeken werden geopend.' Onze kanttekenaren schrijven daarbij: 'Dat zijn de boeken van ons geweten, die ons in die dag zullen beschuldigen of vrijspreken.' Eenmaal zal ons geweten worden geopend, op de dag waarop we voor Gods rechterstoel moeten verschijnen. Dan worden we geconfronteerd met wat we gedaan, gezegd en gedacht hebben. Elk ijdel woord dat we gesproken hebben zal in onze herinnering gebracht worden. Geloven we dat echt? Als we dat echt geloven, wat zullen we ons dan toch oefenen om onze tong in bedwang te houden. 'HEERE, zet een wacht voor mijn mond, behoed de deur mijner lippen' (Psalm 141:3). Wat zal dat zijn als al die gedachten, woorden en daden ons voor ogen gesteld worden en we op duizend vragen geen antwoord kunnen geven.

Begrijpt u nu wat een onverdiende en nooit te bevatten genade het is om een gereinigd geweten te mogen

hebben? Het is een geweten dat onergerlijk is, omdat het steeds bad: *Och, schonkt Gij mij de hulp van Uwen Geest!*

Mocht Die mij op mijn paân ten Leidsman strekken!

'k Hield dan Uw wet, dan leefd' ik onbevreesd.

Zalig om zo dagelijks je geweten te mogen oefenen.

Eeuwig zingen

Daarom: heden, zo uw geweten u aanklaagt, de wet u verdoemt, val toch aan de voeten van Christus neer. Hij wil voor u een volkomen verzoening zijn van al uw zonden. Wie Hem zo nederig valt te voet, zal van Hem Zijn wegen leren. Dan heeft ons leven toekomst. Dan behoeven we niet te vrezen wanneer de boeken geopend worden, want dan mogen we weten dat er door al die zonden een bloedrode streep loopt en op iedere bladzijde staat: voldaan. Wat zal dat zijn, om dan nooit meer last te hebben van een geweten dat je aanklaagt, een geweten dat je beschuldigt. Maar dan eeuwig te mogen zien op het Lam, staande als geslacht. Dat Lam waardoor mijn geweten gereinigd is. Het Lam, Dat voor mij volkomen verzoening heeft aangebracht. Dat Lam, Dat mijn heiligheid was. O, dan altijd bij Hem te zijn. Daar zal voor eeuwig gezongen worden:

Looft, looft den HEER', gij Zijne leerscharen,

Wier lust het is op Zijnen wenk te staren.

*Dat hemel, aard', en zee, en berg, en dal,
Hoe ver men ook Zijn scepter ziet regeren,
Nu Zijnen Naam en grote deugden eren;*

En gij, mijn ziel, loof gij Hem bovenal.

Zal u dat mogen meezingen? Oefen u dan om met Paulus een onergerlijk geweten te mogen hebben.

Ds. A.A. Egas

P E R S BERICHT

SCHIPPERSCONTACTDAG

Hierbij nodigen deputaten geestelijke verzorging varenden u hartelijk uit voor het bijwonen van een schipperscontactdag Deo volente zaterdag 16 maart. Enkele schippers vertellen van hun schippersleven. En het kerkelijk leven en het geloofsleven van een schipper. Hoe kunnen de zaken functioneren? Er is alle ruimte voor ontmoeting, gesprek, gedachten-wisseling. Het belooft een fijne en boeiende contactdag te worden. Br en zr Tromp (ms Panta Rhei) en br P.W. van Haren (ms Nomade) en br W. van Turenhout (ms Vios) hopen een bijdrage te leveren - een soort inleiding. Ieder is hartelijk welkom. De plaats is het verenigingsgebouw de Krooswijkhof, Singel 184 - 186. 3311 PG Dordrecht. Aankomst tussen 10.00 en 10.30 uur.

Het programma:

Opening

Pauze

Inleidingen

Power point presentatie

Pauze

Bespreking

Lunch

Sluiting

Een lunch wordt u aangeboden.

VRIJWILLIG LEVENSEINDE

Als medewerker in de zorg kom je in aanraking met mensen die een verzoek hebben voor of nadenken over een vrijwillig levenseinde. Dit zorgt voor ethische vragen. Hoe ga ik er als christen-zorgverlener mee om? Hoe voer ik het gesprek hierover met de cliënt of patiënt? Welke handreikingen zijn er vanuit Gods Woord? Wat kan wel en wat kan niet? Hoe autonoom zijn we eigenlijk als mens? En vast nog meer vragen.

Op D.V. donderdag 21 maart 2019 hopen we een toerustingsavond te organiseren voor medewerkers in de zorg die deze vraagstukken tegenkomen in de praktijk van hun werk. Daarnaast zijn ambtsdragers en anderen die affiniteit met dit onderwerp hebben ook van harte uitgenodigd.

De avond wordt gehouden in de Christelijke Gereformeerde Kerk Veenendaal-Bethel.

We starten om 17:30 met inloop en een broodjesbuffet.

Om 18:00 zal Dr. A. A. Teeuw een lezing over dit thema geven.

Dr. Teeuw is werkzaam als arts en heeft theologie gestudeerd, waardoor praktijk en theorie elkaar zullen aanvullen in de lezing.

Na afloop is er ruimte voor gesprek aan de hand van casussen of door u ingebrachte praktijksituaties.

De avond zal om 21:00 afgelopen zijn.

Opgave kan via Lucas Stoter l.stoterkip@gmail.com voor 15 maart. Eigen bijdrage voor het dekken van de onkosten is €10,- deze bij aanmelding overmaken op rekeningnummer NL52INGB0000535300 T.n.v. penningmeester Kerkelijk Bureau CGK en onder vermelding van 'toerusting 21 maart 2019'.

BOEKBESPREKINGEN



Ds. G.R. Procee, *De nood van de mens*, gebonden, 95 blz., € 11,90, Uitgeverij De Schatkamer, Rump, ISBN 978 90 5741 333 9.

Dit boekje bevat vijf preken uit de Romeinenbrief. In de eerste preek wordt gesproken over de rechtvaardigheid van God. We geven een citaat van blz. 18 "Deze rechtvaardigheid, waarbij u vrijgesproken wordt van schuld en waarbij de gehoorzaamheid die de Heere Jezus volbracht heeft aan Gods heilige wet, wordt u toegerekend. Deze rechtvaardigheid ontvangt u gratis, zonder te werken, het wordt geschonken uit genade als een vrije gift. Het wordt geschonken door het geloof, want de rechtvaardige zal uit het geloof leven. Dat geloof is geen werk en het is ook geen voorwaarde. Het geloof is een geschenk van God. Dat geloof is uzelf laten zakken en zinken op het volbrachte werk van Christus."



Ds. H.C. van der Ent, *Graankorrels*, gebonden, 109 blz., € 11,90, Uitgeverij De Schatkamer, Rump, ISBN 978 90 5741 321 6.

In dit boekje zijn vier preken van ds. H.C. van der Ent opgenomen. Wie deze markante predikant gekend en gehoord heeft, zal dit boekje willen aanschaffen en lezen. We geven een

citaat uit de derde preek over Johannes 10:22b 'En het was winter.' We lezen op blz. 82 "Maar ach, nu kan het in het hart ook wel eens winter zijn, gemeente. Dan is de Kerk zo ver van huis. Begrijpt u? Dan heeft men betere tijden gekend. Dat zijn tijden dat men in gemeenschap met de Heere leven mocht. Als het geloof verflauwt, dan gaat alles in het hart verkillen, verkouden. Begrijpt u? Dan breekt er van binnen een wintertijd aan. Dan is men ijzig. Dan is er schier geen beweging in te brengen. Wat is dat ellendig, gemeente, want dan wordt de wintertijd echt een nare tijd." Op de volgende bladzijde gaat het dan over het verschil tussen een levende en een dode boom. In de winter zie je praktisch geen verschil. Maar bij de levende boom komt na de winter weer de lente.



Ds. P. Roos, *Geloof en psychie*, GGZ: Goddelijke Geestelijke Zielszorg, gebonden, 109 blz., € 12,50, Uitgeverij De Schatkamer, Rump, ISBN 978 90 5741 336 0.

In onze tijd zijn er veel psychische moeiten en zorgen. Predikanten en ambtsdragers komen ermee in aanraking. Zij zijn erbij gebaat enig inzicht te hebben in psychische

vragen en problemen. Dit boekje kan daarbij een goed hulpmiddel zijn. In het eerste deel komen psychische noden aan de orde met daaraan verbonden Bijbelse noties die betrekking hebben op innerlijke nood: onder meer paniek, dwanggedachten, burnout, depressie, verslaving. In het tweede deel gaat het meer over het geloofsleven: onder meer twijfel, zelfbeeld, doodsangst en karakter. Het boek besluit met enkele praktische vragen die leven bij veel jongeren. Op blz. 39 gaat het over het gebruik van inzichten die vanuit de psychologie worden aangedragen. Mogen we die inzichten wel gebruiken? Is dat toegestaan of zelfs geboden? We lezen dan het volgende "We gebruiken allerlei middelen tot herstel van ons lichaam. Dan kan en mag dat ook als het over je geest gaat. Maar: we moeten elk middel, voor het lichaam of voor de geest, in alle gevallen gebruiken onder gelovig opzien tot God!"

**Mooi vakantie-appartement
in Hoog Sauerland.**
www.huizesolagratia.net

Steun het evangelisatiewerk in Gent

en bestel uw boeken bij ons.

Uw bestelling ontvangt u binnen twee dagen thuis.

Email: webwinkel@evangelischcentrum.be

Telefoon (0032)92230560



VAN STAVEREN
begrafenisverzorging

Met aandacht, zorg en respect

Dag en nacht bereikbaar

(0172) 23 33 38

Wij verzorgen alleen begrafenissen

Vraag vrijblijvend het boekje
"Mijn Laatste Wens".

www.vanstaverenbegravenissen.nl
info@vanstaverenbegravenissen.nl



HARKES
Begravenissen

Persoonlijke zorg voor uw begrafenis

Dokter Hamburgerlaan 59
2771 JR Boskoop

www.harkesbegravenissen.nl

Wij verzorgen alleen begrafenissen

0172 - 21 21 22

Van de redactie

Het volgende nummer zal verschijnen D.V. dinsdag 5 maart 2019. Kopij graag binnen donderdag 21 februari 2019.

Ontmoetingsdag

D.V. zaterdag 4 mei 2019 in de Christelijke Gereformeerde Kerk van Werkendam. Sprekers en onderwerp:

1. Jakob als vreemdeling (Gen. 47) ds. A.J.T. Ruis
2. De pelgrimsreis van de vreemdeling (1 Petrus 1 en 2) ds. J.M.J. Kieviet
3. Het kompas van de vreemdeling (Psalm 119) ds. W.L. van der Staaij
4. Het vaderland van de vreemdeling (Hebr. 110 ds. A. van der Zwan)

Amtsdragersconferentie

D.V. Zaterdag 15 juni zal er 's morgens weer een amtsdragersconferentie gehouden worden. We hebben Prof. A. Baars bereid gevonden te spreken over de reformatorische visie op de kinderdoop. Noteert u deze datum alvast.

CBB

'Bewaar het Pand' is voor mensen met een leesbeperking beschikbaar bij de CBB (Chr. Bibliotheek voor Blinden en Slechtzienden). Tel. 0341- 565499, e-mail info@cbb.nl

AvH

Colofon

Dit blad wordt om de veertien dagen uitgegeven door de stichting **Bewaar het Pand**.

ISSN nummer: 0166 - 4646

REDACTIELEDEN

Ds. A. van Heteren,

Ds. K. Hoefnagel en Ds. J.M.J. Kieviet

REDACTIE ADRES

Ds. A. van Heteren, Vlaak 10, 8321 RV Urk, T 0527-688978

E a.vanheteren@kliksafe.nl

ABONNEMENTEN

P.J. Boers, Bergstoep 46C, 2959 AC Streefkerk. T 0184-669116

E pand@solcon.nl NL37 INGB 0000 7043 50 t.n.v.

Stichting Bewaar het Pand te Streefkerk.

Abonnementsprijs € 27,50,- per jaar. Abonnementsprijs Verenigde Staten en Canada \$ 30,- per jaar. Advertentietarieven op aanvraag.

Contactadres Canada:

D. Kleinjan Tel. 905-627-8556 mail: bewaarhetpand@hotmail.com

Abonnementen lopen van 1 januari t/m 31 december.

Een abonnement kan op elk moment ingaan en moet uiterlijk 1 december schriftelijk of per e-mail worden opgezegd.



De Verrassing
Bungalowpark

Welkom terug op ons park!

Al 60 jaar verrassend op Texel!

www.deverrassing.nl | 0222 31 89 06



Stichting Limena
zoekt een kapitein op de brug

De directeur die wij zoeken is...

- Koersvast
- Inspirerend
- Samenbindend
- Ondernemend

Steek van wal en kijk voor meer informatie op de website:
www.beljon.westerterp.nl (onder ref. R2361)



Revoke
Reformatische Vereniging van Ongewild Kinderloze Echtparen

UITNODIGING

Alle kinderloze echtparen worden hierbij van harte uitgenodigd voor onze bijeenkomst op **D.V. zaterdag 23 maart 2019** in kerkgebouw Eben-Haëzer, Dudokdreef 21 (ingang achterzijde) te Barendrecht.

Programma

14.15 uur	inloop en ontvangst
14.45 uur	welkom door Anton de Groot, voorzitter
14.50 uur	meditatie en Bijbelstudie onder leiding van ds. K. Visser
15.45 uur	pauze
16.15 uur	nabespreking met vragenbeantwoording
16.45 uur	sluiting

Onbegrepen wegen
Onze waaroms rondom kinderloosheid

Na afloop is er een gezamenlijke broodmaaltijd. U kunt zich hiervoor per mail of telefonisch aanmelden via aanmelden@revoke.nl of 0318 - 45 65 87, tot uiterlijk D.V. 8 maart 2019.

De kosten voor de maaltijd bedragen € 10,- per persoon. Dit bedrag kunt u ter plaatse aan onze penningmeester betalen.

*De najaarsbijeenkomst wordt gehouden in Gorinchem op D.V. 2 november 2019.
Het thema is 'Een kind, geen kind - Mijn kinderen kinderloos'*

Begravenisonderneming de Jongh

Voor een waardige en stijlvolle verzorging van alleen begravenissen

Hardinxveld-Giessendam 0184 - 61 11 54	Dordrecht e.o. 078 - 641 27 40	Waardenburg 0418 - 65 20 39
--	--	---------------------------------------

 H. de Jongh	 D.D.E. Melleste	 M.K. Ligthart	 A.-J. van Lieburg
--	--	--	--

Dag en nacht persoonlijk bereikbaar.

www.begravenisondernemingdejongh.nl



UW ADVERTENTIE IN KLEUR?*

Neem contact op met de administratie!

** Alleen mogelijk op de achterzijde.*